

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

“Цивільна безпека“

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузь знань

К Безпека та оборона

за спеціальністю

К10 Цивільна безпека

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Національного університету оборони України

протокол № 7 від 23.06.2025

Освітня програма вводиться в дію наказом НУОУ

від 02.08.2025 № 397

Київ 2025

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма “Цивільна безпека” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у галузі знань “Безпека та оборона” за спеціальністю “Цивільна безпека” розроблена згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту” (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України: від 23.03.2016 № 261 “Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)” (зі змінами), від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 509 та від 25.06.2020 № 519), від 12.01.2022 №44 “Про затвердження Порядку присудження докторів філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії”; та наказу Міністерства оборони України від 15.02.2019 № 65 “Про розподіл основних напрямків наукових досліджень між науковими установами, вищими військовими навчальними закладами, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти Міністерства оборони України та Збройних Сил України”, Стандарту вищої освіти зі спеціальності 263 Цивільна безпека для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 № 1438).

Освітньо-наукова програма “Цивільна безпека” розроблена з урахуванням рекомендацій і визнаних наукових практик наукової освіти Європейського освітнього простору, зокрема: Зальцбурзьких принципів (Salzburg I Conclusion and Recommendation from the Bologna Seminar on “Doctoral Programs for the European Knowledge Society”, 2005 & Salzburg II “Initiative Recommendations of the European University Association”, 2010).

Розроблено робочою групою у складі:

Керівник:

професор кафедри логістики Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони Національного університету оборони України, доктор технічних наук, доцент полковник АВРАМЕНКО Олександр Васильович;

Члени:

начальник наукового центру проблем виховання доброчесності та запобігання корупції у секторі безпеки та оборони Національного університету оборони України, доктор технічних наук, старший науковий співробітник полковник КАРАКУРКЧІ Ганна Володимирівна;

провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України, доктор технічних наук, професор ХОМІК Микола Миколайович;

начальник кафедри хімічного, біологічного, радіологічного, ядерного

захисту та цивільної безпеки інституту логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України, кандидат технічних наук, доцент полковник РОМАНЮК Валентин Петрович.

З боку стейкхолдерів залучені:

заступник начальника університету з наукової роботи, кандидат військових наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, полковник АРТАМОЩЕНКО Вадим Станіславович;

начальник Головного управління протимінної діяльності, цивільного захисту та екологічної безпеки полковник БЕРЕГУЛЯ Руслан Олександрович;

ад'юнкт (штатний) науково-методичного центру організації наукової та науково-технічної діяльності Національного університету оборони України полковник САРАПІН Юрій Олександрович;

випускник ад'юнктури – старший викладач кафедри хімічного, біологічного, радіологічного, ядерного захисту та цивільної безпеки інституту логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України, доктор філософії, полковник ТЕРТИШНИЙ Богдан Іванович.

Гарант освітньо-наукової програми:

професор кафедри логістики Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони Національного університету оборони України, доктор технічних наук, доцент, полковник АВРАМЕНКО Олександр Васильович.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Заступник директора департаменту – начальник відділу організації освітньої діяльності Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, кандидат військових наук, полковник КАС'ЯНЕНКО Максим Вікторович.

2. Заступник голови Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, доктор філософії, полковник КОМІСАРОВ Максим Володимирович.

3. Начальник факультету цивільного захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту ЯКОВЧУК Роман Святославович.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Цивільна безпека

за спеціальністю К10 Цивільна безпека

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет оборони України The National Defense University of Ukraine
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі “Безпека та оборона” за спеціальністю “Цивільна безпека” Philosophy Doctor of Civil Security
Офіційна назва освітньої програми	Цивільна безпека Civil Security
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії у галузі “Безпека та оборона” за спеціальністю “Цивільна безпека”, одиничний, обсяг освітньої складової 46 кредитів ЄКТС. Термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	Акредитована, сертифікат НАЗЯВО дійсний до 22.04.2030 року
Цикл/рівень	НРК України – 3 цикл/ 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вимоги до вступника визначаються Правилами прийому до Національного університету оборони України, що затверджуються Вченою Радою університету
Мова (и) викладання	Українська та англійська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nuou.org.ua/nauka/osv-nauk-programy.html

2 – Мета освітньої програми

Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері цивільної безпеки, зокрема в контексті забезпечення національної стійкості та реагування на надзвичайні ситуації. Програма спрямована на розвиток інноваційних підходів до вирішення стратегічних завдань, створення нових знань та практик, що відповідають сучасним викликам у сфері цивільної безпеки. Унікальність програми полягає у її інтеграції з напрямками діяльності НУОУ, такими як управління кризовими ситуаціями, стратегічне планування та розвиток технологій захисту критичної інфраструктури.

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p><i>Об'єкт вивчення та/або діяльності:</i> процеси дослідження явищ та проблем у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері цивільної безпеки, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, започаткування, планування, реалізації та корегування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових та комплексних ідей.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, концепції, теорії наукового пізнання та закономірностей явищ та процесів, пов'язаних з розробленням превентивних заходів, інноваційних рішень у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи аналізу, оцінки, моделювання, прогнозування, оптимізації систем і процесів, прийняття рішень у сфері цивільної безпеки, сучасні цифрові технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-аналітичні інструменти, прилади та пристрої; цифрові технології, інформаційні системи та програмні продукти.</p> <p>(К Безпека та оборона, К10 Цивільна безпека)</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова (доктора філософії), академічна.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати значущі проблеми і самостійно проводити інноваційні наукові та науково-технічні дослідження, результати яких мають теоретичне та практичне значення у сфері Цивільної безпеки. Ключові слова: цивільна безпека, аварійно-рятувальні сили, надзвичайні ситуації, моніторинг надзвичайних ситуацій, прогнозування надзвичайних ситуацій, система виявлення і оповіщення про радіаційне, хімічне, біологічне зараження.
Особливості програми	Програма дає можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію для здобувача вищої освіти; забезпечує його професійний розвиток як наукового та науково-педагогічного працівника, так і військового фахівця. Особливість програми полягає в її компетентностному, контекстному та суб'єктно-діяльнісному концептуальному підходах, що враховують стратегічний курс країни на євроатлантичну інтеграцію та забезпечують підготовку фахівців, здатних вирішувати значущі проблеми у сфері цивільної безпеки, військової освіти та науки. Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним планом наукової роботи здобувача.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, експертні, аналітичні тощо посади у дослідницьких та інших установах і підрозділах, органах державної влади та місцевого самоврядування.
Подальше навчання	Здобуття наукового ступеня доктора наук, підвищення Кваліфікації у провідних університетах та науково-дослідних установах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною і іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням

	ресурсної бази університету. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Можливість вільного вибору не менш ніж 25% дисциплін (за обсягом навантаження). Основні форми освітнього процесу: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі наукових публікацій, консультації з науковим керівником.
Оцінювання	Оцінювання результатів навчання за освітніми компонентами здійснюється за 100-бальною шкалою з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою (ЄКТС) та в 4-бальну шкалу через такі види контролю: поточний (відповіді (виступи) на аудиторних заняттях; результати виконання практичних; результати виконання і захисту завдань самостійної роботи здобувача); підсумковий (екзамени, диференційований залік, захист звіту з практики); атестація здобувачів вищої освіти (захист дисертаційної роботи).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері цивільної безпеки, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результат якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.
	ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
	ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми цивільної безпеки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
	ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері цивільної безпеки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти експериментальних, емпіричних і теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.
СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері цивільної безпеки.
СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері цивільної безпеки, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
СК05. Здатність до створення моделей управління процесами у сфері цивільної безпеки з використанням фізичних, математичних моделей та комп'ютерних технологій.
7–Програмні результати навчання
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання в сфері цивільної безпеки і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку цивільної безпеки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і не фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми цивільної безпеки державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових виданнях.
РН03. Формулювати і перевіряти ідеї, гіпотези, стратегії, рішення, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати експериментальних, емпіричних та теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, комп'ютерне моделювання, наявні дані.
РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та критичного аналізу, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з цивільної безпеки та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
РН06. Здійснювати педагогічну діяльність у сфері цивільної безпеки, використовуючи його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методи навчання.
РН07. Визначати наукові та практичні проблеми у сфері цивільної безпеки,

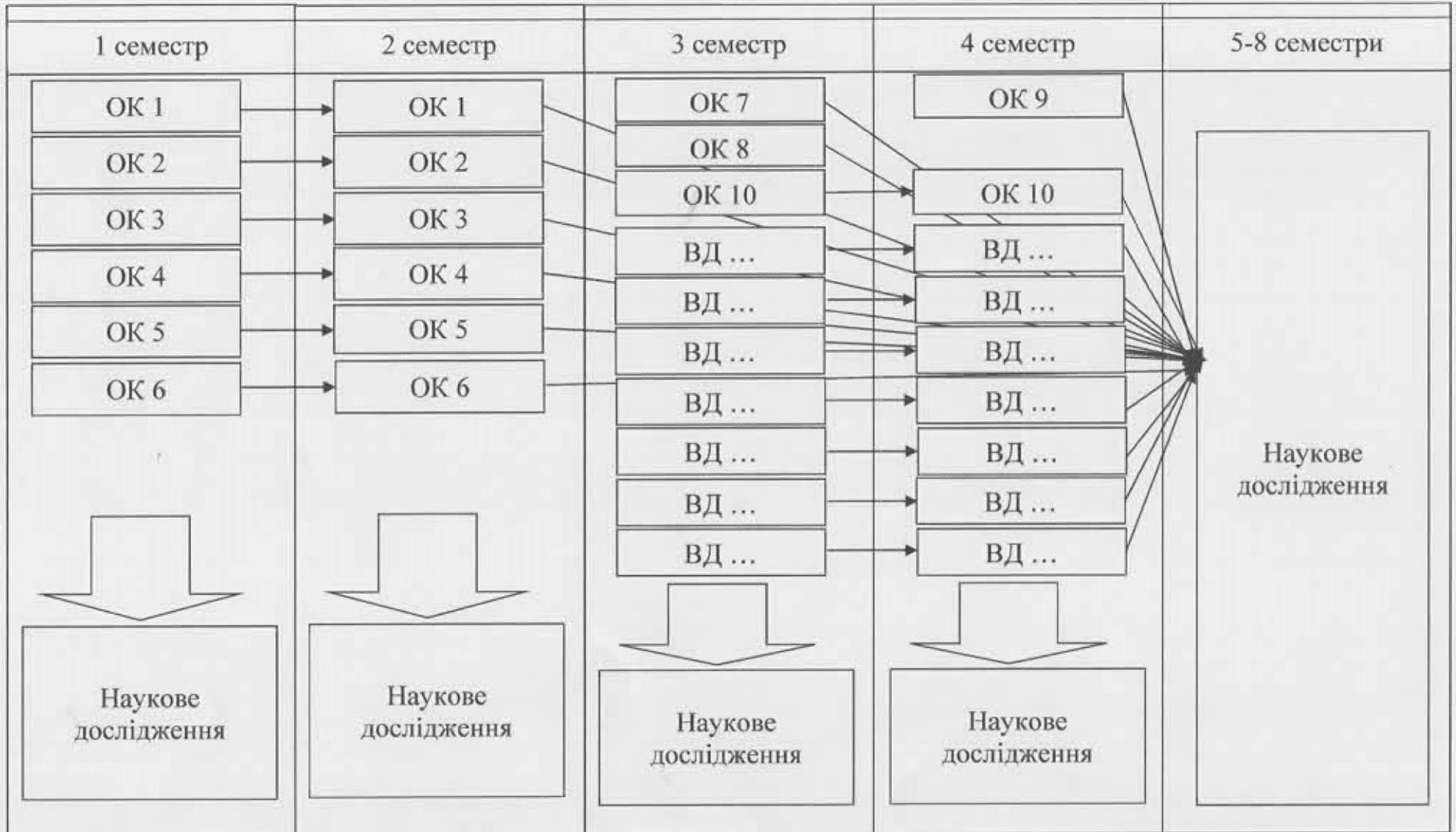
глибоко розуміти методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.	
PH08. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи моделювання, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень у професійній діяльності у сфері цивільної безпеки.	
PH09. Розробляти, удосконалювати та досліджувати концептуальні та комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері цивільної безпеки та дотичних міждисциплінарних напрямках.	
PH10. Здатність застосовувати інформаційні технології та сучасні методи моделювання із використанням новітніх прикладних пакетів і програм для наукового обґрунтування та підтвердження власних досліджень.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучається науково-педагогічні та наукові працівники, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та підтверджений рівень наукової активності.
Матеріально-технічне забезпечення	Для реалізації програми використовується аудиторний фонд університету (лекційні приміщення, комп'ютерні класи), бібліотека (в тому числі електронна) з читальним залом, науковий центр дистанційного навчання, центр освітніх інновацій, центр імітаційного моделювання, спортивні майданчики, стадіон, басейн Міністерства оборони України, медична частина, їдальні та комфортабельні гуртожитки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у частині технологічних вимог, що підтверджується такими показниками: забезпеченість бібліотеки необхідною кількістю вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю; всі ад'юнкти мають необмежений доступ до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю; наявність офіційного веб-сайту НУОУ, на якому розміщена в повному обсязі основна інформація про його діяльність, яка доступна англійською мовою, а також адаптована для осіб з обмеженими можливостями; у наявності усі необхідні документи за освітньою програмою (освітньо-професійна програма, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін (силабуси), програма практичної підготовки, методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти тощо). Уся необхідна інформація міститься на платформі дистанційного навчання НУОУ.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на національну кредитну мобільність може бути реалізоване на підставі угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями.
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється відповідно до встановлених законодавством України вимог щодо збереження державної таємниці межах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	За окремими договорами у межах освітньо-наукових проєктів

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1. Оволодіння загально науковими (філософськими) компетентностями			
ОК1	Філософія та методологія науки	3	Е
ОК2	Сучасна педагогічна риторика	3	Е
ОК3	Методика викладання у вищій військовій школі	3	З
2. Набуття універсальних навичок дослідника			
ОК4	Теорія і методика наукових досліджень у вищій військовій школі	3	З
ОК5	Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності	3	З
3. Здобуття мовних компетентностей			
ОК6	Іноземна мова в науковій діяльності	6	Е
4. Здобуття глибинних знань із цивільної безпеки			
ОК7	Концептуальні проблеми у сфері цивільної безпеки	3	Е
ОК8	Теорія та методологія досліджень у сфері цивільної безпеки	3	Е
ОК9	Моделювання у сфері цивільної безпеки	3	Е
5. Практика			
ОК10	Педагогічна (науково-дослідницька) практика	4	Звіт
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		34	
6. Наукова складова			
	Наукове дослідження	194	Захист
ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1. Дисципліни вільного вибору ад'юнкта			
ВД1	Вибіркова дисципліна 1 з Каталогу ВД	12	
...	...		
ВДп	Вибіркова дисципліна п з Каталогу ВД		
Загальний обсяг вибірових компонентів, які може вибрати здобувач		12	
Загальний обсяг освітньої складової освітньої програми		46	
Загальний обсяг підготовки здобувачів		240	
<p>Можливий порядок вибору навчальних дисциплін. Здобувач обирає навчальні дисципліни загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС з "Каталогу вибірових дисциплін для здобувачів освіти (денної (очної), заочної форм здобуття освіти)" НУОУ з розділів для здобувачів третього (освітньо-наукового) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за умови їх відсутності у виконаних навчальних планах під час здобуття попередніх рівнів освіти. Здобувач сам формує свій блок вибірових дисциплін. Причому здобувач має право обирати окремі модулі (теми) з навчальних дисциплін за погодженням із викладачем та науковим керівником, форми та порядок звітності за окремий модуль (тему).</p>			

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.

Атестація здійснюється відкрито і публічно за умови виконання вимог законодавства України у сфері охорони державної таємниці.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу ступеня доктора філософії.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК01				+	+	+		+		
ЗК02	+					+	+			
ЗК03					+				+	+
ЗК04	+				+		+		+	
ЗК05					+				+	+
СК01				+				+	+	
СК02				+	+			+		
СК03	+	+	+				+			+
СК04							+	+	+	+
СК05					+				+	

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК 10
РН01				+	+		+	+	+	
РН02	+					+	+			
РН03	+			+				+	+	
РН04					+				+	+
РН05	+				+			+		+
РН06	+	+	+	+						+
РН07	+			+			+	+	+	+
РН08					+				+	+
РН09				+	+				+	
РН10					+					+

6. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Дослідження причин виникнення надзвичайних ситуацій пов'язаних із воєнними діями.
2. Методи та засоби моніторингу і прогнозування природних явищ, технологічних процесів, які обумовлюють виникнення і розвиток надзвичайних ситуацій у воєнний час.
3. Методи і засоби попередження, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій у ході ведення бойових дій.
4. Розробка моделей процесів виникнення, розвитку, локалізації та ліквідації надзвичайних ситуацій у воєнний час.
5. Оптимізація проведення аварійно-рятувальних робіт, пов'язаних із надзвичайними ситуаціями у ході ведення бойових дій.
6. Мінімізація наслідків надзвичайних ситуацій пов'язаних із воєнними діями.

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>;
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-viii>;
3. «Кодекс цивільного захисту України» (зі змінами, редакція від 31.03.2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5403-17#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>;
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 « Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (зі змінами). Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#n11>;
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності». Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>;
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами). Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#n11>;
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової

установи) про присудження ступеня доктора філософії». Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>;

9. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text>;

10. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. https://dnaop.com/html/2278/doc%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_3891-99

11. ДСТУ 7295:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг. Терміни та визначення основних понять https://issuu.com/billy2543/docs/dstu_7295_2013_bezopasnost_v_chre.

12. ДК003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2021 р. № 1438 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 263 Цивільна безпека для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

1. Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;

2. Зальцбурзькі принципи II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;

3. Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;

4. Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;

5. Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019;

6. Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey